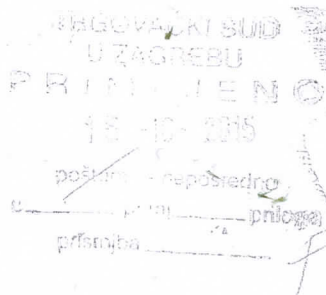

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

12-11-2015

78. Pž-4068/15-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u ime Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Mladena Šimundića, suca izvjestitelja i Mirne Maržić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja VABA BANKA d.d., OIB 38182927268, Varaždin, Anina 2, kojeg zastupaju punomoćnici Damir Barišić, Iva Zalar Pavlović i Albin Mihalić, odvjetnici u Zajedničkom odvjetničkom uredu u Koprivnici, Basaričekova 27, protiv tuženika PODRAVSKA BANKA d.d., OIB 97326283154, Koprivnica, Opatička 3, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Hanžeković & Partneri d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 22, radi poništenja upisa, odlučujući o žalbama stranaka protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015., te tužiteljevoj žalbi protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015., u sjednici vijeća održanoj 14. srpnja 2015.

presudio je

I. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. u pobijanoj točki I.2. te u pobijanoj točki II. izreke presude.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. u pobijanim točkama III. i IV. njene izreke i sudi:

Nalaže se tužitelju VABA BANKA d.d., OIB 38182927268, Varaždin, Anina 2, u roku osam dana platiti tuženiku PODRAVSKA BANKA d.d., OIB 97326283154, Koprivnica, Opatička 3, trošak parničnog postupka u iznosu od 160.312,50 kn (stošezdesettisućatristodvanaest kuna i pedeset lipa).

Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev da mu tužitelj plati daljnji trošak parničnog postupka u iznosu od 93.187,50 kn.

III. Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev da mu tužitelj plati trošak odgovora na žalbu u iznosu od 31.062,50 kn.

riješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. u pobijanoj točki I.1. izreke, kojom je odbijen tužbeni zahtjev za poništenje uknjižbe u podulošku 4457. K.O. Vinkovci pod B-red. 4 u vlasničkom listu od 23. studenog 2001. S-651/01 kojim se na temelju Ugovora o kratkoročnom kreditu broj 5743-L/01 od 22. studenog 2001. i Sporazuma o prijenosu vlasništva radi osiguranja novčane tražbine od 22. studenog 2001. upisala sa pravom vlasništva drugotužena, POŽEŠKA BANKA d.d., Požega, Republike Hrvatske 13, i u tom se dijelu tužba odbacuje.

II. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. odbijen je tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži poništenje upisa vlasništva tuženika POŽEŠKA BANKA d.d. (točka I.1. izreke) te upis hipoteke tužitelja (točka I.2. izreke), odbijen je tužiteljev zahtjev za naknadu troškova postupka (točka II. izreke), naloženo je tužitelju platiti tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 175.843,75 kn (točka III. izreke), te je odbijen tuženik sa zahtjevom za isplatu daljih 77.656,25 kn (točka IV. izreke).

Protiv točke I., II. i III. izreke navedene presude žalbu je podnio tužitelj, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i odluke o trošku. Smatra kako se presuda ne može ispitati, te da je stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, onemogućeno raspravljanje pred sudom. Navodi kako je sud neosnovano odbio raspravljati po tužbenim zahtjevima kako su uredeni podnescima od 1. ožujka 2005., 13. lipnja 2005. i 21. lipnja 2010., već je te preinake odbio. Prema mišljenju tužitelja, do preinaka je došlo iz razloga što su nad prvotuženikom i trećetuženikom provedeni stečajni postupci i prestali su postojati, a tužitelja i ranijeg drugotuženika (sada tuženika) su preuzeli pravni slijednici, pa su bile nužne izmjene tužbenog zahtjeva koje niti ne predstavljaju preinaku tužbe. Osim toga, smatra kako je sud neosnovano odbio prihvatiti kao istinit sadržaj javnobilježničkog zapisnika od 30. studenog 2000., u kojemu je punomoćnik založnog dužnika izjavio da je založena nekretnina isključivo vlasništvo založnog dužnika.

U odgovoru na žalbu tuženik osporava navode žalitelja, predlaže žalbu odbiti i traži naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 31.062,50 kn.

Protiv točke IV. izreke presude žalbu je podnio tuženik, pobijajući točku u cijelosti. U bitnome, smatra kako mu je sud trebao dosuditi trošak obrazloženog podneska od 30. listopada 2014. u cijelosti. Nadalje, smatra i kako mu pripada trošak pristupa na ročište 30. rujna 2014. u punom iznosu, a ne samo 50%, koliko mu je odredio prvostupanjski sud.

Na tužnikovu žalbu nije podnesen odgovor.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. naloženo je tužitelju platiti tuženiku trošak ročišta za objavu i uručenje presude.

Protiv navedenog rješenja žalbu je podnio tužitelj, u bitnom navodeći kako istu podnosi zbog toga što smatra da je sud pogrešno odlučio o tužbenom zahtjevu, pa bi trošak trebalo dosuditi tužitelju.

Žalbe stranaka protiv presude su djelomično neosnovane, a djelomično osnovane.

Tužiteljeva žalba protiv rješenja nije osnovana.

Pobijana presuda ispitana je na temelju odredaba 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11 i 25/13; dalje: ZPP), u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Suprotno tvrdnjama žalitelja, podnescima od 1. ožujka 2005., 13. lipnja 2005. i 21. lipnja 2010. tužitelj je doista preinačio tužbeni zahtjev, čemu se tuženik protivio, pa je takvu preinaku prvostupanjski sud odbio sukladno čl. 190. st. 1. ZPP-a, navodeći kako se preinaci tuženik protivio, a prema mišljenju suda tužitelj nakon pokretanja postupka nije točno znao kakvu pravnu zaštitu traži, odnosno u kojem pravcu je usmjeren zahtjev za pravnu zaštitu. Iz ovakvog obrazloženja jasno proizlazi kako prvostupanjski sud smatra da preinaka tužbenog ne bi bilo svrsishodna za konačno rješenje odnosa među strankama.

Ovakav stav prvostupanjskog suda nije doveden u sumnju navodima žalbe. Naime, u odnosu na odluku prvostupanjskog suda, žalitelj navodi kako se nije radilo o preinačenju tužbe već samo u njenom usklađenju, zbog toga što su nad ranijim prvotužnikom (SLAVONSKA ŠTEDIONICA d.d.) i trećetužnikom (NOVA IMOBILIA d.o.o.) provedeni stečajni postupci i prestali su postojati, a tužitelja (BRODSKO-POSAVSKA BANKA d.d.) i ranijeg drugotuženika (POŽEŠKA BANKA d.d., sada tuženika) su preuzeli pravni slijednici. Međutim, iz sadržaja podnesaka od 1. ožujka 2005. (str. 77.-80. spisa), 13. lipnja 2005. (str. 103. spisa) i 21. lipnja 2010. (str. 128. i 129. spisa) jasno proizlazi da tužitelj u bitnome mijenja tužbeni zahtjev, pri čemu je novi zahtjev bio nevezan za eventualne stečajne postupke i statusne promjene stranaka. S obzirom na to da tuženik u svojoj žalbi ne navodi razloge zbog kojih bi zatraženo preinačenje tužbenog zahtjeva bilo svrsishodno za rješenje odnosa među strankama, navedeni žalbeni razlog nije osnovan.

U odnosu na žalbu protiv točaka I.1. i I.2. kojima je odbijen tužbeni zahtjev, ovaj sud ukazuje kako je u točki I.1. presude sud odlučio o zahtjevu koji ne ide u sudsku nadležnost.

Naime, tim dijelom tužbenog zahtjeva tužitelj traži da sud poništi uknjižbu u podulošku 4457. K.O. Vinkovci pod B-red. 4 u vlasničkom listu od 23. studenog 2001., S-651/01 kojim se na temelju Ugovora o kratkoročnom kreditu broj 5743-I/01 od 22. studenog 2001. i Sporazuma o prijenosu vlasništva radi osiguranja novčane tražbine od 22. studenog 2001. upisala sa pravom vlasništva drugotužena, POŽEŠKA BANKA d.d., Požega, Republike Hrvatske 13. Prema čl. 3. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13; dalje: ZZK) u zemljišne knjige upisuju se stvarna prava, pri čemu takve upise dopušta zemljišnoknjižni sud (čl. 52. st. 2.) koji postupa po pravilima izvanparničnog postupka (čl. 91. ZZK-a). Primjena pravila izvanparničnog postupka pretpostavlja do donošenja odgovarajućeg zakona Republike Hrvatske i primjenu pravnih pravila Zakona o vanparničnom postupku („Službene novine“ Kraljevine Jugoslavije broj 175/34; dalje: ZVP), prema kojima odluke u vanparničnom postupku mogu biti rješenja, nalozi ili naredbe (paragraf 21. ZVP-a).

Dakle, upise u zemljišnu knjigu određuje i provodi mjesno nadležan zemljišnoknjižni sud. Ovakvo postavljenom točkom 1. svog tužbenog zahtjeva tužitelj, u stvarnosti, traži utvrđenje ništavosti sudske odluke na temelju koje je upis izvršen, što ne ide u sudsku nadležnost i na što sud pazi po službenoj dužnosti tijekom cijelog postupka.

Stoga je u tom dijelu pobijana presuda ukinuta i tužba odbačena (čl. 354. st. 2. t. 1. ZPP-a).

U odnosu na točku 1.2. izreke presude ovaj sud ukazuje kako tužbeni zahtjev kojim se traži „stavljanje hipoteke“ po svojoj pravnoj naravi predstavlja zahtjev za uknjižbu založnog prava kao stvarnog prava na nekretnini, sve u skladu s čl. 3. st. 1. ZZK-a. Takvu uknjižbu određuje zemljišnoknjižni sud (u ovom slučaju to bi bio Općinski sud u Vinkovcima), po pravilima izvanparničnog postupka (čl. 5. st. 1., 52. st. 1. i 91. ZZK-a). Međutim, kako prvostupanjski sud, do donošenja odluke o glavnoj stvari, nije obustavio postupak i predmet nakon pravomoćnosti rješenja ustupio nadležnom sudu, koji bi postupak nastavio po pravilima izvanparničnog postupka prema odredbi čl. 19. st. 1. ZPP-a, ovaj je sud povodom tužiteljeve žalbe dužan donijeti meritornu odluku.

Glede ovog zahtjeva prvostupanjski je sud utvrdio kako je raniji tuženik SLAVONSKA ŠTEDIONICA d.d., koji je ujedno i založni dužnik, stekao pravo vlasništva na založenoj nekretnini - restoran Gradski podrum, koji se sastoji od šank sale, sale za ručanje, sanitarnog čvora i kuhinje ukupne površine 185,75 m², u elaboratu o etažiranju označen narančastom bojom - 18. rujna 2001., a Anex ugovora o dugoročnom kreditu potpisan je 24. kolovoza 2000., dok je pljenidbeni popis sačinjen 30. studenog 2000. Prema zaključku prvostupanjskog suda, u trenutku sačinjavanja pljenidbenog popisa založni dužnik nije bio vlasnik nekretnine, pa se taj popis nije niti mogao izvršiti. Isto tako, sud nije prihvatio navode tužitelja da je punomoćnik založnog dužnika prilikom uredovanja dao izjavu kako je predmetna nekretnina isključivo vlasništvo založnog dužnika i da nema nikakvih prava ili potraživanja trećih osoba u pogledu predmetnih nekretnina, koja izjava čini dio Zapisnika o pljenidbenom popisu za nekretninu koja nije upisana u zemljišnu knjigu od 30. studenog 2000. sastavljenog po javnom bilježniku Mirodaru Kovaču iz Vinkovaca, s obzirom na to da se pravo vlasništva na nekoj nekretnini utvrđuje izvatkom iz zemljišne knjige.

Tužitelj u svojoj žalbi osporava ovakav zaključak suda isključivo u odnosu na to kako je prvostupanjski sud ocijenio izjavu punomoćnika založnog dužnika danu na zapisnik 30. studenog 2000., navodeći kako predmetni javnobilježnički zapisnik ima značenje javne isprave, i pozivajući se na primjenu čl. 230. ZPP-a o predmnijevi istinitosti njenog sadržaja.

Ovaj sud ukazuje kako prvostupanjski sud nije doveo u sumnju sadržaj javnobilježničkog zapisnika, već samo njegovu dokaznu snagu u ovom predmetu. Naime, nije sporno da je punomoćnik založnog dužnika u Zapisniku o pljenidbenom popisu izjavio kako je predmetna nekretnina isključivo vlasništvo založnog dužnika i da na istoj nema nikakvih prava ili potraživanja trećih osoba, no, isto se tako ukazuje i na to kako prvostupanjski sud pravilno ocjenjuje da se takvom izjavom ne može steći vlasništvo.

Ovo iz razloga što se vlasništvo stječe na temelju pravnoga posla, odluke suda, odnosno druge nadležne vlasti, nasljeđivanjem i na temelju zakona (čl. 114. st. 1. tada važećeg Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00 i 73/00; dalje: ZVDSP), a Zapisnik o pljenidbenom popisu ne predstavlja niti jedan od zakonom navedenih načina stjecanja vlasništva.

Stoga je prvostupanjski sud pravilno odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan, pa je u tom dijelu pobijana odluka potvrđena (čl. 368. st. 1. ZPP-a).

Isto tako, s obzirom na to da tužitelj nije uspio u parnici, nema pravo niti na trošak parničnog postupka (arg. iz čl. 154. st. 1. ZPP-a), te je i u tom dijelu njegova žalba odbijena (čl. 368. st. 1. ZPP-a).

Međutim, u odnosu na troškove postupka dosuđene točkom III. izreke presude, ovaj sud ukazuje kako tužitelju ne pripada trošak podneska od 8. rujna 2014. u iznosu od 24.850,00 kn uvećano za PDV, jer se ne radi o podnesku iz Tbr. 8. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 142/12, dalje: Tarifa)), za koji odvjetnik ima pravo na punu nagradu, već iznos od 500,00 kn iz Tbr. 8. t. 3. Tarife, za koji mu pripada nagrada u iznosu od 500,00 kn uvećano za PDV. Naime, prema Tbr. 8. t. 1. Tarife, odvjetniku pripada puna nagrada za sastavljanje odgovora na tužbu, prigovora protiv platnog naloga i obrazloženih podnesaka u kojima se odgovara na navode prigovora ili odgovora na tužbu ili se očituje na nalaze i mišljenja vještaka, ali ne i na obrazložene podneske u kojima odgovora na neke druge tvrdnje protivne strane. U ostalom dijelu točke III. izreke presude, prvostupanjski je sud pravilno primijenio odredbu čl. 154. i 155. ZPP-a te odredbe Tarife i Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12 i 157/13) i Tarifu sudskih pristojbi. Slijedom navedenog, tužiteljeva žalba protiv točke III. izreke neosnovana je za dosuđeni iznos troška u visini od 144.156,25 kn, dok je osnovana za iznos od 31.687,50 kn.

Nadalje, tužitelj pravilno ukazuje kako mu je sud za ročište 30. rujna 2014. pogrešno dosudio 50% Tarife, jer se nije radilo o ročištu na kojem se raspravljalo samo o procesnim pitanjima, pa je u tom dijelu tužiteljeva žalba osnovana. U odnosu na podnesak od 30. rujna 2014. tuženik pravilno ukazuje kako je istim dao očitovanje na navode tužiteljevog podneska od 30. rujna 2014., no, za tako obrazloženi podnesak ne pripada mu nagrada u iznosu od

24.850,00 kn uvećano za PDV jer se ne radi o podnesku iz Tbr. 8. t. 1. Tarife, već nagrada od 500,00 kn uvećano za PDV za podnesak iz Tbr. 8. t. 3. Tarife. Slijedom navedenog, tužiteljeva žalba protiv točke IV. izreke neosnovana je za odbijeni iznos troškova postupka u visini od 61.500,00 kn, dok je osnovana za iznos od 16.156,25 kn.

Dakle, tužiteljeva žalba protiv odluke o troškovima postupka sadržana u točki III. izreke kojim je djelomično prihvaćen tuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka, djelomično je osnovana, kao i tuženikova žalba protiv točke IV. izreke, kojom je dio njegovog zahtjeva za trošak odbijen.

S obzirom na to da je jedan dio žalbi u odnosu na obje točke presude kojima je odlučeno o istom trošku neosnovan, a drugi dio osnovan, radi preglednosti same sudske odluke te dvije točke preinačene su u cijelosti (čl. 373. t. 3. ZPP-a) te je tuženiku dosuđen ukupni iznos troška od 160.312,50 kn dok je njegov zahtjev odbijen za ukupno 93.187,50 kn.

Primjenom odredbe čl. 155. st. 1. i 166. st. 1. ZPP-a tužiteljev zahtjev za naknadu troškova odgovora na žalbu je odbijen kao neosnovan, s obzirom na to da troškovi odgovora na žalbu nisu bili neophodni za okončanje ove parnice jer bi odluka ovog suda bila jednaka i u slučaju da odgovor nije podnesen.

U odnosu na tužiteljevu žalbu protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3894/11 od 9. siječnja 2015. kojim je tužitelju naloženo platiti tuženiku trošak pristupa na ročište za objavu presude, ovaj sud ukazuje kako je navedeni trošak pravilno dosuđen primjenom odredbe čl. 154. i 155. ZPP-a te Tarife, s obzirom na to da je pristupanje na ročište za objavu presude neophodno iz razloga što od toga dana teku žalbeni rokovi (čl. 335. ZPP-a). Slijedom navedenog, tužiteljeva žalba protiv rješenja odbijena je kao neosnovana (čl. 380. t. 2. ZPP-a).

U Zagrebu 14. srpnja 2015.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
HERAOUL DUBRAVEC, v.r.

Za točnost otpavka
ovlašteni službenik

BRANKICA CURMAN

